CZĘŚĆ XLIX — № 30. ROK 25 — (1854.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, 23 Kwietnia. / 5 Maja.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 22 Kwietnia. / 4 Maja.

Rozkaz dzienny Cesarski *w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 16 Marca.*

Następni urzędnicy rozmaitych władz guberni Witebskiej podniesieni do rang: za odznaczającą się służbę: Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Starszy Urzędnik do szczególnych poruczeń przy Naczelniku gubernii *Dittel*, i Naczelnik Stołu Izby Dóbr Państwa *Naliwajko;* Za wysługę lat: Radzcy Kollegialnego, Umocowany od Rządu przy polubownêm specyalnêm rozgraniczeniu Radzca Dworu *Simanowicz;* — Assesora Kollegialnego, Radzcy Honorowi; Wieliżski Horodniczy *von Haller*, Mierniczy Izby Dóbr Państwa *Wiczulski;* — Radzcy Honorowego, Sekretarze Kollegialni: Zarządzający sprawami Gubern. Kommisyi żywności *Pawłowicz*, Naczelnik Stołu Szlach. Deput. Zgromadzenia *Erdman*, Sprawnik Ziemski Wieliżski *Nowicki*, Assesor wydziału trunkowego Sądu ziemskiego Dryzieńskiego *Żarnowski*, Kurator zapasowych magazynów zboża w pow. Lucyńskim *Rodziewicz*, Dozorca okręgowy tegoż powiatu *Czyrwiński*, Tłumacz Izby Sądu Krymin. *Śnieszko*, Pośrednik przy polubownêm rozgraniczeniu ziem w powiecie Siebieżskim *Mieduniecki*, Strapczy powiat. Wieliżski *Szoppo*, Assesor od Szlachty Połockiego Sądu powiat. *Giedrojć-Juraha*, Sekretarz Newelskiej Szlacheckiej Opieki *Izmajłow*, Naczelnik Stołu Konsystorza Połockiego *Lesiewicki*, Pocztmistrz powiatowy Siebieżski *Małachowski;* — Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubejnijalni: Rejestrator Kancellaryi Naczelnika gub. *Bortkiewicz*, Rządu Gubernijalnego, pełniący obow. Pomocnika Rejestratora *Kuksiński* i Urzędnik Kancellaryi *Kowalewski*, Sprawnik Ziemski Połocki *Sarosiek*, Kurator zapasowych magazynów zboża w pow. Surażskim *Piotrowski*, były takiż Kurator w pow. Lepelskim *Szaumań*, pełniący obowiązki Dozorcy Zakładów Urzędu Powszechnej Opieki *Janicki*, Izby Skarbowej Kontroler *Wysłouch*, Pomocnik Naczelnika Stołu *Sulima-Samujło*, Buchalterowie Kass powiatowych: Newelskiej *Szczęsnowicz*, Rzeżyckiej *Ihnatowicz* i Witebskiej *Żyliński*, Izby Dóbr Państwa Referent *Franio*, Buchalter *Szydłowski*, Mierniczy *Obidziński*, Tłumacz *Romanowski*, Pomocnik oddzielny Lustratora *Tomkiewicz*, Pomocnicy Naczelników okręgowych: Horodeckiego *Pawłowicz* i Połockiego *Weremiejenko*, Witebski Strapczy powiatowy *Jarosławcew*, Sekretarze: Lucyńskiego Sądu powiat. *Ossędowski* i Dryzieńskiego Magistratu *Maszarski*, Naczelnik Stołu Konsystorza Połockiego *Wieriowkin*, Pocztmistrz powiatowy Surażski *Gerdziej;* — Sekretarza Gubernijalnego, Rejestratorowie Kollegialni: Naczelnik Stołu Rządu Gubernijalnego *Styczyński*, były Naczelnik Stołu Komitetu Gubernijalnego o inwentarzach, obecnie Pomocnik Riazańskiego Naczelnika Okręgowego Dóbr Państwa *Wyszomirski*, pełniący obowiązki: Buchaltera Kommisyi Żywności *Sadowski*, i Rejestratora Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia *Wejtko*, Surażski Sprawnik Ziemski *Padernia*, Kuratorowie zapasowych magazynów zboża w powiatach: Newelskim *Kossow* i *Hercyk*, Dynaburgskim *Hłuszanin* i *Szreders* Horodeckim *Lissowski* i Lepelskim *Przysiecki*, *Bielikowicz* i były Kurator *Wasilewski*, Sekretarze Kancellaryj Marszałków powiatowych: Dryzieńskiego *Rybczyński* i Wieliżskiego *Ramanow*, Sądów powiatowych: Lepelskiego pełn. obow. Sekretarza *Olecki*, Naczelnicy Stołu Siebieżskiego *Ankudowicz*, i Dryzieńskiego *Puchalski*, pełn. obowiązki Dozorcy okręgowego w powiecie Dynaburgskim *Ahłoblew*, Sekretarze Dozorców okręgowych w powiatach: Dryzieńskim *Puchalski 2* i Horodeckim *Szczawiński*, Urzęd-

nicy Kancellaryi: Rządu Gubernijalnego *Skłotowski*, *Ryłło* i Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia *Skiwski*, Połocki Strapczy powiatowy *Podobied*, Sądów powiatowych: Siebieżskiego Naczelnik Stołu *Janicki*, Horodeckiego Powytczyk *Kochanowicz*, i Newelskiego Archiwista *Przyłęski*, Sekretarze Lepelskiej Szlacheckiej Opieki *Matusewicz*, i tamecznego Strapczego powiat. *Stratanowicz*, Magistratów: Siebieżskiego Sekretarz *Skorino*, Witebskiego Naczelnik Stołu *Milewski* i Połockiego Powytczyk *Piotrowski*; Pisarz aktów wieczystych Izby Sądu Cywilnego *Igolnik*, Kancellista Pośrednika przy polubowném specyalném rozgraniczeniu ziem w powiecie Witebskim *Lisowski*; Izby Skarbowej, Naczelnik Stołu *Bobaszyński* i Pomocnik Buchaltera *Baka*; Kass powiatowych, Połockiej Buchalter *Staszkiewicz*, Pomocnicy Buchalterów: Newelskiego *Zieńkiewicz* i Surażskiego *Jewniewicz*, Dozorca Akcyzy trunkowej w powiecie Horodeckim *Reutt*, Urzędnicy Kancellaryi: Izby Skarbowej *Zakrzewski* i Wieliżskiego powiatowego Kaznaczejstwa *Lach*; Izby Dóbr Państwa Referent *Skibiński*, Exekutor i Kassyer *Kozaryn*, Lustrator *Skorobohaty* i Pomocnicy, Lustratora *Rożyński*, i Połockiego Naczelnika Okręgowego *Ejsymont*. *(Dok. nast.)*

Reskrypt Cesarski.

Panie Radzco Kollegialny i Szambelanie Jakowlew.

Chlubna gorliwość wasza o dobro powszechne znowu spowodowała was do przedstawienia pięciukroć stu tysięcy rubli srebrem na Moje rozporządzenie.

Rozkazawszy Ministrowi Wojny, iżby ta summa użyta była na potrzeby wojenne, szczególniej Mi jest miło powtórzyć wam, że w zupełności oceniam wasze prawdziwie ruskie przywiązanie do Tronu i Ojczyzny.

W dowodzie doskonałego Mojego zadowolenia z dostojnych uczuć waszych, mianując was Radzcą Stanu, pozostaję ku wam przychylnym.

Na oryginale własną J. C. Mości ręką podpisano:

MIKOŁAJ.

S.-Petersburg, 11 Kwietnia 1854 roku.

Bankier baron *Stieglitz*, Prezes Komitetu Giełdy S.-Petersburskiej, Najłaskawiej mianowany Radzcą Stanu, w nagrodę szczególnej gorliwości, okazanej przez niego w interessie dobra publicznego.

— Najłaskawiej mianowani: Rzeczywisty Radzca Tajny, Senator xiążę *Łobanow-Rostowski*, Członkiem Rady Opiekuńczej Cesarskiego Domu Wychowania (Podrzutków), z zachowaniem dotychcz. obowiązków; Pełniący obowiązki Marszałka Dworu, Rzeczyw. Radzca Stanu *Bachmetiew*, Mistrzem Dworu; Rzeczywiści Radzcy Stanu, pełniący obowiązki: Koniuszego Dworu hrabia *Bobriński*, Koniuszym Dworu; Łowczego Dworu hrabia *Fersen*, Łowczym Dworu.

— Przez Ukaz do Rządzącego Senatu, z dnia 11 Kwietnia, N. Cesarz Jmć, ze względu na pomnażające się coraz zatrudnienia Ministra Wojny w okolicznościach obecnych, uznał za potrzebne, w celu ulżenia mu, poruczyć czynności, które z mocy Ustawy Najwyżej zatw. 7 Lutego 1848 są przywiązane do posady Towarzysza Ministra Wojny, Dężurnemu Jenerałowi Głównego Sztabu J. C. Mości, Jenerał-adjutantowi *Katieninowi*, wraz z sprawami, właściwemi tejże posadzie i zachowaniem obowiązków Dężurnego Jenerała.

— Na najpoddanniejszą prośbę Najprzew. Metropolity Moskiewskiego *Filareta*, z powierzonemi bezpośredniemu jego zarządowi Ławrą Sergjewską SS. Trójcy, i Monasterami: Czudowym i przypisanym do niego Nikołopiererwińskim, o przyjęcie na potrzeby wojenne zaofiarowanej pzzez nich summy 50,000 rubli sreb. N. Cesarz Jmć w dniu 10 Stycznia b. r. Najłaskawiej raczył rozkazać, oświadczyć za takową ofiarę serdeczną J. C. Mości wdzięczność, pomienioną zaś summę przeznaczyć na odbudowanie i urządzenie świątyń w chrześciańskich prawosławnych prowincyach Turcyi.

— Obywatel Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej, Doktor Medycyny i Chirurgii *Cottman*, zostaje przyjęty do służby Rossyjskiej, z rangą Radzcy Dworu i mianowany Starszym Ordynatorem w Wydziale wojskowej służby zdrowia.

NOWINY Z CZARNEGO MORZA.

W uzupełnieniu doniesień, o nieprzyjacielskiém pokuszeniu połączonych flott angielskiej i francuzkiej przeciw miastu Odessie, ogłaszają się dla wiadomości powszechnej nowo otrzymane dziś (21 Kwietnia) rano raporta Jenerał-adjutanta barona Osten-Sackena do Głównodowodzącego czynną Armiją z dnia 13 i 14 Kwietnia.

1. *Raport z dnia 13 Kwietnia.*

Dziś flotta anglo-francuzka nie tylko nic przeciw Odessie nie przedsiębrała, lecz widzi dokonywane przez nas na wielką stopę roboty i bynajmniej im nie przeszkadza.

Dla mnie taka nieczynność jest niepojęta; ale, w każdym razie widzialne jest błogosławieństwo Boskie nad naszym orężem i słuszność naszej sprawy. Odpor, dany nieprzyjacielowi z małemi środkami przeciw ogromnej jego artylleryi i dwunastogodzinne daremne usiłowanie zbicia nadbrzeżnych bateryj — nie mogły nie sprawić na nim wrażenia, tym mocniejszego, że okręty jego, mające udział w bitwie, mniej lub więcej ucierpiały.

2. *Raport z dnia 14 Kwietnia.*

Chwała bądź Najwyższemu!

Mam zaszczyt donieść Waszej Swiatłości, że ogromna anglo-francuzka eskadra oddaliła się od Odessy, zadawszy jej i wojskom Jego Cesarskiej Mości mały szwank i nie poważywszy się zbliżyć ku bateryom, po doznanym w dniu 10 Kwietnia odporze i skarceniu parowej fregaty, która była podeszła na wystrzał armatni, dla obejrzenia, w dniu 11 Kwietnia.

Dziś, o godzinie 8 rano, zdjęły się z kotwic i odeszły, ile zauważać było można, trzy uszkodzone fregaty parowe i 1 okręt linijowy w kierunku na południe-zachód, a dalsze okręty na południe-wschód.

Vice-admirał Dundas przysłał do mnie, na Austryackim statku, który stał w porcie, 49 wolnych ruskich szyprów i majtków, przy liście, który mam honor przesłać załącznie w oryginale Waszej Swiatłości.

W ciągu zostawania nieprzyjaciela pod Odessą, w mieście zachowany był wzorowy porządek i pomimo wielkiej liczby domów opuszczonych, i niektórych nawet niezamkniętych, nie zdarzył się żaden naganny wypadek.

Wzruszającym był widok gorliwości mieszkańców: pod samym ogniem piorunującej artylleryi, niektórzy roznosili żołnierzom żywność; w nocy stawali z karabinami na brzegu okolicznym, dla odpierania podpływających barkasów, i wszyscy, bez różnicy narodowości i wyznania, byli pełni oburzenia przeciw sprzymierzeńcom czcicieli Xiężyca, usiłującym zniszczyć domy obywatelskie, porażającym spokojnych mieszkańców, kobiety i dzieci; a zarazem wyraźnie objawiało się głębokie ich spółczucie ku dobrej sprawie. Toskański poddany Gigi-Mochi, służący jako starszy przewoźnik w kwarantanie przez lat 30, który zjednał sobie powszechny szacunek i miłość, wystawił za mojém pozwoleniem, a własnym kosztem, bateryą, uzbraja ją sześciu 24-funtowemi działami, które służyły zamiast podpor, a zakupionemi przez niego od miasta, będzie działał ze swemi podkomendnemi i wykonał przysięgę na poddaństwo Rossyi.

Naczelnicy i wojska ożywione są wzorową gorliwością, męztwem i uczuciem powinności. Artyllerya okryła się nową sławą: nieśpieszenie się, doskonała spokojność, celne strzelanie, znajomość rzeczy Naczelników i Oficerów, z których większa część dowodzących bateryami, są młodzi oficerowie, wychowańcy korpusów, nakoniec bezprzykładne artylleryjskie odznaczenie się Szczogolewskiej bateryi i jej Naczelnika, dowiodły wrogom naszym, że ich okręty, uzbrojone działami ogromnego kalibru, nie mogą bezkarnie zbliżać się do nadbrzeżnych naszych bateryj.

Wrogowie nasi nie mogą nie postrzegać w tym wypadku Obrońcy ludzi prawego serca, przejętych gorącém przywiązaniem ku Carowi-Pomazańcowi Pańskiemu i miłością ku bogobojnej Ojczyznie.

Przekład listu Vice-admirała Dundas'a do Jenerał-Adjutanta barona Osten-Sackena 1.

Vice-admirał Dundas ma zaszczyt zawiadomić JW. Jenerał-adjutanta N. Cesarza Jmci Wszech Rossyj barona Osten-Sackena, że, gdy połączone eskadry nie życzą sobie zatrzymywać dłużej, niż było koniecznem, pewnej liczby russkich kupieckich majtków, (w ogóle 49), zabranych przez nie w niewolą, przeto oddał ich okrętowi Austryackiemu na ten cel, iżby byli wysadzeni na ląd w Odessie.

J. W. Dundas.

Okręt Jej Królewskiej Brytańskiej Mości «Britannia» pod Odessą, 12 (24) Kwietnia 1854 roku.

—

Jenerał-adjutant baron Osten-Sacken 1, na pamiątkę odznaczenia się w dniu 10 Kwietnia, przy odparciu od miasta Odessy nieprzyjacielskiego pokuszenia flott angielskiej i francuzkiej przez nadbrzeżną Odesską № 6 bateryą pod dowództwem Chorążego, obecnie Sztabs-kapitana *Szczogolewa*, prosił o Najwyższe zezwolenie, iżby pomieniona baterya, do naprawienia której zabrano się niezwłocznie po bitwie, nazwana była *Szczogolewską*.

N. Cesarz Jmć z zadowoleniem zgodził się na zaskutecznienie takowego przedstawienia Jenerał-adjutanta barona Osten-Sackena. *(R. I.)*

W *Journal de St. Pétersbourg* 20 Kwietnia (2 Maja), czytamy:

«W Dodatku nadzwyczajnym do numeru naszego pisma z dnia 18 (30) Kwietnia, udzieliliśmy publiczności Raport Jenerał-adjutanta barona Osten-Sacken, zdający sprawę z attaku, wymierzonego na miasto Odessę przez eskadrę anglo-francuzką. Gdy nasi nieprzyjaciele użyli za pozór do tej napaści wypadku który przedstawują w świetle zupełnie fałszywém, mniemamy naszym obowiązkiem przywrócić fakta do prawdziwego ich znaczenia.

27 Marca (star. kalend.) fregata parowa *Fury* zbliżyła się ku Odessie. Wystrzelono z lądu prochem dwa razy i fregata zatrzymała się, nie zarzucając wszakże kotwicy, wywiesiła banderę angielską i spuściła szalupę pod flagą parlamentarską, która przyszła zapytać, czyli Konsul Brytański, znajduje się jeszcze w mieście. Dowiedziawszy się że już wyjechał, szalupa miała się ku powrotowi. Bat parlamentarski był już poza metą strzału, kiedy fregata, poruszywszy się, postąpiła ku tamie portowej. Stosując się do danych rozkazów, iżby nie dopuszczać okrętów nieprzyjacielskich na strzał armatni, Dowodzca bateryi strzelił kulą nie do batu parlamentarskiego, ale do fregaty, która przedtém jeszcze miała sobie dany znak nie posuwania się dalej. Fregata, za pierwszym wystrzałem, zawróciła się i szybko oddaliła.

2 Kwietnia, trzy statki parowe wojenne, z których dwa angielskie a jeden francuzki, stanęły przed Odessą, zapytując, dla czego strzelono *do batu parlamentarskiego*, opowiedziano im jak rzeczy się miały, a gdy szef eskadry chciał koniecznie mieć odpowiedź na pismie, P. Jenerał-adjutant Osten-Sacken przesłał mu notę, którą tu dosłownie powtarzamy:

Odessa 2 (14) Kwietnia 1854.

«Jenerał-adjutant Osten-Sacken widzi się zmuszonym wyrazić Panu Admirałowi Dundas swe zadziwienie, z twierdzenia, jakoby z portu Odesskiego dawano ognia do fregaty *Fury*, zostającej pod ochroną flagi parlamentarskiej.

Za przybyciem *Fury* podwakroć wystrzelono prochem, w skutek czego okręt ten wywiesił swoją flagę *narodową* i zatrzymał się poza metą strzału działowego. Wprędce odpłynęła odeń szalupa pod *flagą białą* w kierunku tamy portowej (môle), gdzie była przyjęta przez dyżurnego oficera, który, na zapytania P. Oficera angielskiego odpowiedział, że

*

Konsul angielski już był z Odessy wyjechał. Bez dalszej rozmowy bat odpłynął na powrot ku fregacie, i miał już ją doścignąć, kiedy fregata, zamiast doczekać się swojej szalupy, zaczęła zbliżać się ku tamie, zostawując szalupę po lewej stronie i podeszła ku bateryom na strzał armatni. Wtedy to dopiero, Dowodzca baleryi na tamie, wierny danemu hasłu, iżby żadnego nieprzyjacielskiego okrętu nie dopuszczać na strzał, poczytał sobie za powinność dać ognia, wszakże nie do parlamentarza, którego szanowano aż do dopełnienia jego posłannictwa, ale do statku nieprzyjacielskiego, który podchodził zbyt blisko ku lądowi, po odebraniu przez dwa pierwsze puste wystrzały ostrzeżenia iżby się zatrzymał.

Ten prosty wykład faktów tak, jak były doniesione N. Cesarzowi Jmci, powinien sam przez się unieważnić mniemanie, zresztą niepodobne do przypuszczenia, że w portach rossyjskich nie jest szanowana flaga parlamentarska, której nietykalność jest zawarowana przez prawo pospolite, wspólne wszystkim oświeconym narodom.

Podpisał: Jenerał-adjutant Jego Cesarskiej Mości, baron *d'Osten-Sacken.*

Ta odpowiedź nie zaspokoiła bynajmniej sprzymierzonych Admirałów. 8 Kwietnia eskadra anglo-francuzka, złożona z 26 okrętów, zawinęła przed Odessę, jakeśmy już donieśli; dla uzupełnienia ogłoszonych już wiadomości umieszczamy tu list za wspólnym podpisem, przesłany do Gubernatora Odessy przez Admirałów Dundas i Hamelin, wzywający go do wydania okrętów angielskich, francuzkich i russkich, które się tam znajdują.

Pod Odessą, 21 Kwietnia (now. kal.) 1854.

Panie Gubernatorze.

Gdy list JWPana, datowany 14 Kwietnia, a który dopiero dziś rano nas doszedł, zawiera jedynie błędne twierdzenia na usprawiedliwienie niesłychanego czynu napastnictwa, jakiego się dopuściły Władze Odesskie względem jednej z naszych fregat i jej szalupy, które obie miały na sobie parlamentarską flagę;

gdy, niezważając na takową flagę baterye tego miasta puściły kilka kul tak do fregaty, jak i do szalupy, w chwili kiedy ta ostatnia odpływała od brzegów tamy, do której była zawinęła w pełnej ufności;

Przeto Admirałowie, dowodzący naczelnie eskadrami połączonemi Anglii i Francyi, poczytują się za obowiązanych wymagać zadośćuczynienia od JWPana.

W skutek tego, wszystkie okręty i statki angielskie, francuzkie i rossyjskie, obecnie stojące pod twierdzą lub pod bateryą Odeską, mają być natychmiast wydane połączonym eskadrom.

Jeżeli przed zachodem słońca dwaj Admirałowie nie odbiorą odpowiedzi, lub odbiorą odpowiedź odmowną, znajdą się zmuszonemi użyć siły dla powetowania zniewagi, wyrządzonej banderze jednej z eskadr połączonych, jakkolwiek względy ludzkości każą im ubolewać nad koniecznością takiego środka, za który odpowiedzialność składają z siebie na tego, komu się należy.

Przyjm Pan, i t. d.

Vice-admirałowie, Dowodzący naczelnie eskadrami połączonemi Anglii i Francyi

Podpisano: *Hamelin.* *Dundas.*

JW. Gubernatorowi miasta Odessy.

Wezwanie powyższe, jak każdy widzi, oparte jest na twierdzeniu całkiem fałszywém z powodu wypadku, który Jenerał baron Osten-Sacken już był wytłumaczył w sposób najbardziej zaspokajający. Nie bacząc na te tłumaczenia admirałowie dowodzą, że dano ognia do fregaty angielskiej i jej szalupy, które *obie* miały wywieszoną parlamentarską flagę, wtenczas, kiedy, jak wyżej pokazano, bat parlamentarski był szanowany, strzelano zaś tylko do fregaty, która nie raczyła zastosować się do przestrogi sobie danej, iżby się nie zbliżała ku bateryom. Mimo to, admirałowie wzięli ztąd powód do swojego zuchwałego wezwania, które Jenerał baron Osten-Sacken musiał pozostawić bez odpowiedzi, nie wstydzili się nawet mówić o swoich uczuciach ludzkości, ubolewać nad koniecznością bombardowania miasta. Dla uzupełnienia urągania się swego i jakby pragnęli wybitniej jeszcze pokazać prawdziwy charakter wojny, którą Mocarstwa Zachodnie przeciw nam prowadzą, sprzymierzając się z zawziętemi wrogami chrześciaństwa, obierają sobie dzień Wielkiej Soboty dla zburzenia miasta Chrześciańskiego! Grom kilkuset dział, niosących śmierć i zniszczenie, łączył się tym sposobem z pieniami, któremi brzmiały świątynie, gdzie cała ludność pełna trwogi i pobożności, trwała na modlitwie u grobu Tego, który umarł na Krzyżu dla zbawienia rodu człowieczego.

Pomimo całą hypokryzyą frazesów, któremi Mocarstwa Zachodnie usiłują ubarwić rolę, jaką odegrywają szykując się pod znamię xiężyca przeciw znamieniowi Krzyża, fakta, za każdym krokiem wyprowadzają na jaw sprzeczność widoczną, między doktrynami filantropii, które opowiadają z taką przesadą, a sposobem jakim je wykonywają.

Pod tym względem pierwsze wystąpienia sprzymierzeńców zachodnich na morzu Czarném zdolne są rozproszyć złudzenia utopistów, którzy pochlebiali sobie, że postępy oświaty będą miały skutkiem usunięcie na przyszłość z działań wojennych tych czynów okrucieństwa niepotrzebnego, które składały opłakany orszak dawnych wojen.

Widziano sposób, w jaki sprzymierzeni Admirałowie poczęli sobie w Odessie. Wymyślili sobie fałszywy pozór, dla uczynienia wezwania rozkazującego, w którém poważają się wspominać o uczuciach ludzkości i spieszą stwierdzić szczerość tych oświadczeń czynem haniebnego barbarzyństwa, musimy nawet rzec, profanacyi świętokradzkiej, jeżeli pomyślimy o pobożnej pamiątce, jaką Kościoł Chrystusow przywięzuje do uroczystości Wielkiej Soboty, którą wybrali sobie dla szerzenia spustoszenia i śmierci w chrześciańskim grodzie. Mamy

tę przynajmniej pociechę, że działa ich nie zdołały przerwać służby Bożej, która, pomimo bombardowania, trwającego wciąż przez godzin dwanaście, była bez przerwy prowadzona i dokonana w świątyniach, z tym spokojem i rzewnością, które Wiara i zdanie się na wolą Pana dają uczniom Chrystusowym. Mieszkańcy i żołnierze wojsk, które nie miały udziału w bitwie, otaczali kościoły i assystowali processyi. Zaledwo grom dział ucichł, dał się słyszeć odgłos dzwonów, obwieszczających uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego.

OGŁOSZENIE.

„N. Cesarz Jmć Najwyżej raczył rozkazać: w razie niedostatku dla obecnie znajdujących się tu w Petersburgu wojsk pomieszczenia w koszarach Moskiewskich, Jamskich i domach obywatelskich, kwaterunkowi uległych, wyznaczać wojskom w stolicy kwatery nawet w domach, od kwaterunku swobodnych.

W skutku takowej Monarszej woli wszyscy właściciele domów w Stolicy są obowiązani, w razie konieczności, dawać kwatery tak w swobodnych domach, jak i w lokalach, zajętych przez samych gospodarzy, według wskazania przez szczególnie na ten cel wysadzonych Kommisarzy Skarbu Miejskiego, (Городской Казны); wypełniać bezsprzecznie ich żądania, spowodowane zaleceniami Władzy Wojskowej, stosownie do właściwego znaczenia stanu Wojny, obwieszczonego przez wszystkie gazety.“

Kwietnia 20 dnia 1854 roku.

Podpisał: Wojenny Jeneral-Gubernator S.-Petersburski Jenerał jazdy *Szulgin.*

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 18 Kwietnia pozostawało chorych 169— w ciągu doby zachorow. 17 — wyzdr. 8 — umarło 9 — po 19 Kwietnia pozostało chorych 169.

W ciągu doby zachor. 14 — wyzdr. 10 — umarło 8 — po 20 Kwietnia pozostało chorych 165.

W ciągu doby zachor. 13 — wyzdr. 13 — umarło 5 — po 21 Kwietnia pozostało chorych 160.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 3 (15) Kwietnia.

Nie wątpim, że tutejsi Panowie Budowniczowie, przyjmą chętnie wiadomość, że na plan Kościoła mającego się stawiać w Wiedniu, ze składek, na pamiątkę ocalenia N. Cesarza Austryackiego, zebranych, ogłoszony został konkurs, do którego przypuszczeni zostali tak krajowi jako i zagraniczni architekci. Kościoł ten ma być wzniesiony w najwyższym punkcie Wiednia. Zbudowany być winien w stylu gotyckim i mieścić od 4 do 5,000 ludzi. Na budowę jego przeznaczono półtora miljona złr., nie licząc w to budowy ołtarzy i wewnętrznych ozdób. Co do planów, takowe przesłane być mają najdalej do dnia 1 Listopada b. r., pod adresem następującym: „Do Komitetu kierującego budową; w Kancelaryi Arcybiskupów w Wiedniu.“ Plany te należy opatrzyć tém samém godłem, którém oznaczony będzie zapieczętowany adres przesyłającego. Za plan wybrany, twórca jego otrzyma nagrody 200 dukatów w złocie; a prócz tego za kilka innych planów odznaczających się szczególnemi zaletami, przyznane będzie po tysiącu złr. (*Kuryer Warsz.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

DANIJA.

KOPENHAGA, *20 Kwietnia.* Okręty angielskie *Tribune* i *Alban* przeprowadziły przez Sund z zatoki Kjöge, do Anglii pojmane okręty kupieckie Finlandskie. Z powodu tych prys Nowa Gazeta Pruska zapytuje: dla czego też Rząd Angielski pozwolił okrętom kupieckim ruskim, stojącym w portach angielskich, zatrzymać się tam w razie potrzeby do 8 Maja i jakim sposobem ta „Filantropija utilitarna“ da się pogodzić z ostatnimi faktami?

Kopenhaga, 22 Kwietnia. Skuner rossyjski *Libertas*, kapitan Raas, który był pojmany przez anglików, został odebrany na powrot przez rossyan i wszedł do portu Ystadt. Straż angielska była się do takiego stopnia upiła, że kapitan Raas skorzystał z tego dla odzyskania skuneru.

Kilka finlandskich okrętów z ładunkiem soli, przybyły szczęśliwie do portów Finlandyi.

Elseneur, 20 Kwietnia. Na całej linii morza od Sundu do zatoki Finlandzkiej anglicy ciągle polują na okręty kupieckie rossyjskie. Wszakże niektórym udaje się schronić do portow neutralnych. Tak to okręt finlandski *Norden*, kapitan Lindquist, przybył szczęśliwie do Elsneur, tož skuner ruski *Kuryer*, wprowadzony przez statek parowy do samego portu uchodząc przed drapieżnością synów Albionu, coraz bardziej zaprawiających się w tém zyskownem rzemiośle.

(*J. de S.-P.*)

NIEMCY.

WIEDEŃ, *23 Kwietnia.* Z powodu bliskiego małżeństwa Swojego N. Cesarz Jmć przeznaczył summę 200,000 florenów na wsparcia ubogich, szczególniej dla rozdania po prowincyach, które ucierpiały od przeszłorocznego nieurodzaju. Nadto rozkazał zdjąć ostatecznie stan oblężenia w Królestwie Lombardzko-Weneckiem; 464 więźniów politycznych otrzymali zupełne przebaczenie lub znaczne ułaskawienie; przestępcy skazani przez trybunał Cywilny za obrazę Majestatu lub zakłócenie pokoju publicznego zostali amnestyowani i wszystkie sprawy jeszcze toczące się o przestępstwa tego rodzaju, zaniechane; nakoniec zaprzestane też będą śledztwa kryminalne o knowaniach zdrady stanu w Galicyi w roku 1848 i o powstaniu, które wybuchnęło było we Lwowie w Listopadzie tegoż roku.

— Wielki Xiążę Toskanii, z dwóma swemi synami i Xiążę Modeny przybyli tu na wesele Cesarskie. Zapowiadają też przybycie Xięcia Cambridge. (Donieśliśmy już, że J. K. Wysokość udał się z Paryża do Wiednia drogą żelazną.)

— N. Cesarz Jmć mianował 14 b. m. Feldmarszałka-lejtnanta Xięcia Józefa Lobkowitz, Wielkim Mistrzem Dworu, Xiężnę Wdowę Zofiją Esterhazy, urodzoną Xcżkę Lichtenstein Wielką Mistrzynią Dworu przyszłej Cesarzowej.

— Podług wiadomości z Wiednia 20 Kwietnia, Jenerał-

adjutant Cesarsko-Rossyjski Grunwald i Jenerał Szwedzki hrabia Essen przybyli do tutejszej stolicy i złożyli N. Panu listy powinszowania od swoich Monarchow z powodu małżeństwa Jego Cesarsko-Królewskiej Apostolskiej Mości.

PRUSSY. W dniu 20 Kwietnia Druga Izba miała pierwsze swe poświętne posiedzenie, na którem zajmowała się roztrząsaniem budżetu. Pierwsza Izba miała się na nowo zgromadzić 24 Kwietnia, i zająć się natychmiast rozbiorem projektu Rządowego o kredycie nadzwyczajnym 30 miljonów. Spodziewano się że projekt będzie przyjęty bez żadnych zmian i oporu.

— Zdaje się że poselstwo nadzwyczajne P. Alvensleben do Londynu nie przyjdzie do skutku.

— Listy z Memla, 19 Kwietnia, donoszą, że Kommodor Toot, (podług innych Foote), dowodzący korwettą angielską *Conflict*, która schwytała cztery okręty kupieckie rossyjskie z ładunkiem i odprowadziła je do Memla, przybył na łódce do tego portu, dla porozumienia się, jak sądzą, z władzami miejscowemi o przesłaniu tej zdobyczy do Anglii; ale wracając do swej korwetty, skutkiem przewrócenia się łódki, źle sterowanej, wpadł do wody i utonął.

— Wiadomość, że baron do Czörnig zawarł już w Londynie pożyczkę na rzecz Rządu Austryackiego nie jest uzasadnioną, lubo to pewna, że P. Czörnig wszedł już w przedwstępne układy z nie którémi znakomitościami Londyńskiémi.

ALTENBURG, *22 Kwietnia*. Dziś odbył się tu obrzęd ślubu Jego Wysokości Xięcia Następcy Anhalt Dessau, z Jej Najjaśniejszą Wysokością Xiężniczką Antoniną Saxen-Altenburg.

HAMBURG, *20 Kwietnia*. Piszą z naszego miasta do gazety Belgijskiej: «Sądząc że ta wiadomość będzie niebezpożyteczną dla handlarzy i przemysłowców Belgijskich, mających jakie obstalunki do uskutecznienia dla Rossyi i jakie towary do przesłania, mam sobie za obowiązek wskazać bezpieczną drogę od blokady rozciągniętej przez flottę angielską nad portami Rossyjsko-baltyckiemi.

«Gdy Francya i Anglija ogłosiły, że będą szanowane okręty neutralne, dążące do portów neutralnych, najwłaściwiej przeto i najoszczędniej, okręty z towarami mogą być skierowane do Memla i Gdańska; posyłając naprzód towary do Lubeki, okręty które je tam zabiorą, będą mogły stanąć w dni 5 lub 6 w Memlu, na granicy Rossyi.

«W przewidzeniu, że blokada portów może się długo przeciągnąć, utworzyły się już kompanije dla transportowania lądem towarów między Memlem, Rygą i Petersburgiem; pociągi w tym celu będą urządzone na wielką stopę. Dla przewozu towarów do Królestwa Polskiego, droga kolei żelaznych Pruskich pozostaje otwartą. *(G. P.)*

ANGLIJA.

LONDYN, *22 Kwietnia*. Piszą z Londynu do Nowej Gazety Pruskiej, że sir Napier nie przestaje nalegać na Admiralicyą o przysłanie posiłków. Admiralicya czyni co może. Do Portsmouth spodziewają się co chwila okrętu 50-działowego *Portland* z Oceanu Spokojnego i fregaty parowej *Centaur* z Brezylii, i te statki natychmiast będą zaopatrzone w żywność i posłane na morze Baltyckie.

— Gazeta *Portsmouth Guardian* daje następne szczegóły o rezerwach i budowach w tej chwili prowadzonych po rozmaitych warstatach.

«We czterech portach Portsmouth, Devonport, Chatkam i Sheerness, liczy się 161 okręt marynarki Królowej Jmci, składających rezerwę, na nich jest 6,807 dział, nie licząc wielu statków parowych kołowych. Nadto buduje się 5 okrętów w Portsmouth, 7 w Devonport, 1 w Sheerness, 6 w Chatham, 11 w Pembroke, 4 w Deptford, 4 w Woolwich i 1 w Millwall, w ogóle 39 okrętów. (Do tych szczegołów gazeta zapomina dodać małej okoliczności, mianowicie, że niewiadomo zkąd można będzie dostać ludzi dla złożenia ekwipażów, kiedy już teraz Admiralicya zmuszona była użyć straży nadbrzeżnej na uekwipowanie czynnej flotty.)

— Wielkie przygotowania czynią się dla postawienia wybrzeży Sussex w stanie mocno-obronnym, dwie baterye budują się u wejścia do portu Littlehampton pod Arundel. Warownie na wybrzeżu Belfastlough będą wzmocnione i silne baterye wzniesione na wyspach Copeland.

— Depesza telegraficzna z Londynu z dnia 22 Kwietnia donosi, że Poseł Pruski, P. Bunsen, który niedawno otrzymał był urlop, wyszedł do dymissyi.

— W przeszły Piątek przybył do portu Portsmouth statek parowy wojenny J. K. Mości *Argus*, holujący za sobą piękny żaglowy okręt rossyjski *Froya*, który wyszedł był z Lizbony 28 Marca z ładunkiem soli. *Froya* podejmuje 440 tonn; zbudowana była przed laty czterema. Zdobycz została uznana za prawną przez Kommisarzy Skarbu i wyrok ten poddany pod rozbior Admiralicyi.

— W tej chwili celniejsze gazety Londyńskie mają 44 korrespondentów na Wschodzie, mianowicie w Stambule, Grecyi, Bulgaryi i Azyi Mniejszej. *(J. de S.-P.)*

FRANCYA.

PARYŻ, *23 Kwietnia*. Podług korrespondencyi gazety Augsburskiej z Paryża, zaopatrzenie w żywność armii posiłkowej w Turcyi, doświadcza wielkich trudności; daje się czuć szczególniej niedostatek wołowiny. Dostarczenia węgla mocno też niepokoją Rząd Francuzki, bowiem braknie i okrętów do jego przewożenia i majtków. Zarząd wojskowy wielką ma trudność w dostaniu dobrych koni, bo konie czteroletnie które zakupił źle będą służyły i nie wytrzymają zapewna trudów kampanii. Nowiny, odebrane przez Rząd o stanie armii Omera-paszy są opłakane, i w ogóle przemaga zdanie, iż być może że wojska anglo-francuzkie kiedy się zgromadzą, nie pozostanie im nic innego do czynienia, jak zbierać niedobitki armii Omera-paszy i bronić Konstantynopolu. — Piszą ze Stambułu, że w skutek nowin odebranych

z nad-Dunaju, Rząd Turecki i Posłowie Mocarstw Zachodnich, bliższe zawiązali stosunki z wychodzcami politycznemi. — Podczas krótkiego swego bowienia w Atenach, jenerał Canrobert usiłował, w imieniu Ludwika Napoleona, zastraszyć Króla Ottona, ale się mu to nie powiodło.

— Inne korrespondencye z Paryża do Nowej Gazety Pruskiej z dnia 20 Kwietnia donoszą: «wiadomości ze Wschodu są niepokojące. Gallipoli okazało się miejscowością niezdrową i już się tam czuć daje niedostatek wszystkiego; cóż będzie dopiero, kiedy coraz więcej wojska tam się gromadzić zacznie? Wprawdzie Xiążę Napoleon nosi tę samą szablę, którą miał stryj jego w wyprawie Egyptskiej; jest to pierwszy i wielki krok do zwycięztwa nad Rossyą!...»

— Korrespondent gazety Belgijskiej pisze z Paryża, 22 Kwietnia: «Ostatnie listy ze Stambułu świadczą o przejściu umysłu publicznego ze zbytniej ufności, w stan zwątpienia. Warna sądzi się w niebezpieczeństwie, i nie wie jak bronić będzie swego wielkiego obszaru fortyfikacyj. Dziś już z pewnością wiadomo, że twierdza ta udawała się o pomoc do admirałów, ale ci nie mogli lub nie chcieli jej udzielić. Wnosić należy, że oboz Gallipoli przyszłe przynajmniej jednę dywizyą. Wojskowi zgadzają się w zdaniu że obrona Warny będzie bardzo trudna. Jest tam nadto fortyfikacyj, a za mało ludzi; wszakże dywizya anglo-francuzka, wspierana działami flotty, mogłaby tam oddać wielkie usługi.

— Tenże korrespondent czyni uwagę, że Układ, zawarty między Angliją i Francyą, o zachowaniu Państwa Ottomańskiego, którego text został ogłoszony w Monitorze, nie jest Traktatem ale tylko Ugodą (Convention). Ta ostatnia jest tylko oświadczeniem zgodzenia się dwóch Rządów na pewny przedmiot. Traktat zaś jest daleko uroczystszém i silniejszém zobowiązaniem się—Zapewniają że Poseł Austryacki P. de Bruck jest w pełném poróżnieniu z Posłem Angielskim lordem Redcliffe. To nieporozumienie datuje już oddawna ale dotąd tlało w tajemnicy. Lord przywykł iżby wszystko mu ulegało; a P. Bruck nie może odstąpić od swoich instrukcyj. Nie chciał się zobowiązywać dalej niż mógł i był powinien. Nie trzeba zapominać, że obok kwestyi politycznej, Austrya ma znaczne interessa handlowe na czarném Morzu. Właśnie w Trebizondzie, tym składowym punkcie całej Armenii, okręty kupieckie austryackie przychodzą zabierać bogate płody które tam ścieśnienia taryfy rossyjskiej zwróciły z dawnej Mingrelskiej drogi. Austrya chciałaby skorzystać z okoliczności, dla pomnożenia handlu Triestu z Azyą Mniejszą i Egyptem. Chciałaby iżby ten port został a czasem środkowym składem całego Wyższego Wschodu. Te względy tłumaczą do pewnego stopnia rolę, jaką Austrya w tej chwili odegrywa.» *(P. P.)*

TURCYA.

KONSTANTYNOPOL, *10 Kwietnia.* Przedwczora przybyło tu jeszcze 5,000 wojska Egytskiego; — 8,000 ludzi mają być posłane niezwłocznie na Grecką granicę.

— Podług *Journal de Constantinople* w tej chwili jest w Gallipoli 6,000 francuzów i 1,800 anglików. Anglicy mają oboz w stronie południowo-zachodniej, a francuzi w połnocno-zachodniej tego miasta.

— Linija okopów między zatoką Saros i morzem Marmora już się urządza; a z pierwszego punktu, wsi Blajar do Gallipoli, wyprowadzona będzie droga wojenna. Gallipoli będzie punktem składowym wszystkich zapasów armii anglo-francuzkiej. W razie potrzeby 40,000 z tej armii będą posłane do Andrinopolu.

— Gazeta *Wanderer* pod tąż datą donosi, że przez statek *Retributton*, który odpłynął ze Stambułu 7 Kwietnia, flotty sprzymierzone, stojące pod Warną, odebrały rozkaz wszczęcia kroków nieprzyjacielskich.

— Piszą z Niższego Dunaju do Nowej Gazety Pruskiej 22 Kwietnia, że przybycie w dniu 15 Kwietnia do Bucharestu Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego przeraziło wszystkie znakomitości tureckie, zaczynając od Omera-paszy i zrodziło tysiączne wieści, świadczące o strachu który wzbudzają Rossyanie, o tym chorobliwym strachu co, jak zapewniają, rozchodzi się po całym kraju aż do Gallipoli, gdzie Mocarstwa posiłkujące są zawsze w niepewności, nie wiedząc czy trzeba iść nad Dunaj, czy nad Eufrat dla ratowania Monarchii, która upada samo przez się.

— Piszą do tejże gazety, iż dotąd wcale nie wiadomo dokąd się uda Sułtan ze swemi Ministrami i haremem: czy do Szumli, czy do Andrinopolu, czy do Gallipoli. Czas też wyjazdu jego ze stolicy jest niewiadomy.

— Do Warny przybyły już posiłki z wojska francuzkiego i pomnożyły tameczny garnizon.

— Podług listów z dnia 4 Kwietnia, Grivas, pobiwszy 1,000 turków, przybyłych z Janiny, zajął Metzowo, jeden z najważniejszych punktów strategicznych u stop góry Pindu.

— Depesza telegraficzna odebrana w Trieście daje wiadomości ze Stambułu po 17 Kwietnia. Po tę datę przybył drugi transport wojsk angielskich i liczba wojsk sprzymierzonych wyniosła: 25,000 francuzkich i 8,000 angielskich. Żołnierze powiększej części rozmieszczeni są w meczetach.

— Potwierdza się przez Bucharest wiadomość, że wał Trajana został 7 Kwietnia zajęty przez rossyan. Jenerał Lüders miał swoję główną kwaterę w Muraltur, o kilka mil powyżej Karasu.

Triest, 24 Kwietnia. (Przez telegraf.) Poczta wschodnia przywiozła wiadomości z Prevesa po 13 b. m. — Miasto Arta prawie całkiem zniszczona została przez powstańców; twierdza trzymała się jeszcze, równie jak Suli—15,000 powstańców opasywało Janinę—Cały Epir był w pełném powstaniu — Prevesa spokojna.

— Nowiny dane przez gazetę Paryską *Presse* o stanie armii tureckiej na granicy azyatyckiej, przedstawują smutny obraz. Tyfus i dyssenterya dziesiątkują to wojsko, i powiększają klęski nadzwyczaj ostrej pory roku. Wielkie czynią się wysilenia dla zreorganizowania tej armii, ale woj-

ska nieregularne które do niej są nadsyłane, nie tylko ku temu nie posługują, ale przeciwnie przykładają się do większego rozprzężenia. (*P. P.*)

HISZPANIJA.

Piszą z Barcelony 12 Kwietnia: «Wspaniały i obszerny kościoł świętego Franciszka a Paulo w naszém mieście, gdzie, dni temu kilka, odbył się obrząd Odpokutowania (Expiatio) w skutek popełnionego w samejże świątyni zabójstwa, został spustoszony przez pożar; całe wnętrze wygorzało.»

AMERYKA.

Odebrano w Anglii pocztę z New-York z dnia 8 Kwietnia. Rada Handlowa New-Yorkska przyjęła postanowienie oświadczające się wzręcz przeciw systematowi Korsarstwa, jako wstrętnemu ludzkości i cywilizacyi, jako przynoszącemu z jednej strony wielkie szkody osobom, a nie idącemu na pożytek ogólny krajów.

— Izba Prawodawcza Stanu Tennessee, przyjęła na swém ostatniém posiedzeniu prawo, urządzające wyzwolenie negrów. Na przyszłość wyzwalani niewolnicy będą, kosztem Rządu, odwożeni do kwitnącej Rzeczypospolitej *Liberta*, istniejącej na zachodnim brzegu Afryki.

— Na posiedz. 23 Marca b. r. Senat Stanu Ohio pozwolił mistress Severance przeczytać w obec zgromadzenia memoryał tej Pani, domagający się dla kobiet praw wyborowych i równości praw cywilnych. Ten odczyt (*) w ciągu trzech kwadransów był z największą uwagą słuchany przez Senat, który nakazał złożenie prośby w swém Biurze i jej wydrukowanie. (*J. de S.-P.*)

(*) Oto jest właściwe użycie wyrazu *odczyt*, jeżeli ten ma być koniecznie wprowadzony.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

WIEDEŃ, *24 Kwietnia.* W dniu wczorajszym odbył się wjazd uroczysty do Wiednia J. K. Wysokości Xiężniczki Elżbiety Bawarskiej, Oblubienicy Cesarza Jmci, a nazajutrz miał miejsce obrzęd ślubu, podług ogłoszonego Ceremonijału — Z powodu małżeństwa Swego Cesarz Jmć raczył nadać Feldmarszałkowi hrabi Radeckiemu ozdoby orderu św. Szczepana z brylantami, Ministrowi Spraw Zagranicznych hrabi Buol Schauenstein order Leopolda 1 klassy, Banowi Kroacyi godność hrabi, a Ministrowi Spraw Wewnętrznych Doktorowi Bach, godność Barona Cesarstwa Austryackiego. Nadto gazeta urzędowa zawiera długi szereg nowomianowanych kawalerów.

Wiedeń, 25 Kwietnia. Cesarz Jmć oddał wizytę J. K. W. Xięciu Cambridge, Xiążę wyjeżdża jutro do Konstantynopola — Jutro Cesarstwo JJ. będą przyjmowali Deputacye z prowincyj — Cesarzowa mianowała 54 Dam Pałacowych.

BERLIN. Na posiedzeniu 25 Kwietnia Pierwsza Izba przyjęła jednomyślnie, po świetnej mowie deputowanego Stahl, projekta praw tak o udzieleniu kredytu nadzwyczajnego 30 milijonów, jak i o powiększeniu niektórych podatków, mających zapewnić wypłatę procentów i umorzenie tego długu. Po tej uchwale Izba wykrzyknęła trzykrotny *wiwat* Królowi.

— Wczora Xiążę Cambridge był przyjęty przez Cesarza i złożył N. Panu listy powinszowania od Królowej Wiktoryi.

— Poseł Pruski w Londynie, P. Bunsen, został ostatecznie odwołany; na jego miejsce mianowany hrabia Bernstorff, obecnie Poseł w Neapolu.

KOPENHAGA. Dotąd liczba okrętów kupieckich, pojmanych w morzu Baltyckiém przez kroazerów angielskich, wynosi 32. W kanale La Manche, okręty angielskie krążą dla imania spoźnionych statków rossyjskich, a w Cattegat kutery angielskie czatują na okręty finlandskie, wracające ze Szkocyi.

LONDYN, *25 Kwietnia.* Podług nowin z Londynu gazeta Pruska *Zeit* pisze, że wszyscy spodziewają się wprędce odwołania admirała Dundas, dla opieszałości jego w działaniach i braku energii. Ma być na jego miejsce mianowany Admirał Boxer.

— Depesza telegraficzna z Glasgow z dnia 25 Kwietnia, odebrana przez gazetę *Börsenhalle* donosi, że zakaz wywożenia żelaza z Anglii został odwołany.

PARYŻ, *26 Kwietnia.* Monitor ogłasza Dekret Cesarski, którym, na wzór takiegoż Dekretu Królowej Angielskiej postanowiono, że okręty rossyjskie, które wyjdą z morza Baltyckiego i morza Białego przed 15 Maja (now. kal.) będą mogły swobodnie kończyć swą podróż, wyładować swoje ładunki i wrócić do jednego z russkich portów nieblokowanych lub do portu neutralnego. Gubernatorowie Kolonij mają rozkaz udzielić termin miesięczny, od dnia odebrania tego postanowienia, wszystkim statkom ruskim, które się tam o tym czasie znajdą, lub które wejdą w ciągu pomienionego okresu, dla naładowania się lub wyładowania, oraz dla powrócenia swobodnie do swoich nieblokowanych portów, lub do portów nieutralnych.

— Mówią powszechnie o mianowaniu na miejsce Marszałka de St. Arnaud, którego zdrowie nie polepsza się, Jenerała Canrobert Wodzem Naczelnym wyprawy Wschodniej.

TURCYA. Sułtan kazał przygotować w swoim pałacu Beszyktasz wspaniałe pokoje dla Xiążąt Napoleona i Cambridge.

— Konsulowie Angielscy i Francuzcy w Xięztwach nad-Dunajskich, wyjechali na wezwanie władz Rossyjskich i udali się do Austryi.

— Okrucieństwa i obrzydliwości, popełniane przez bandy wojsk nieregularnych tureckich, jak donoszą z Belgradu 13 Marca, były powodem, że ludność grecka w Bulgaryi uzbroiła się na gerylasów i oddział ich ze 200 ludzi, pod wodzą niejakiego Ilji Bulinkbasa trzyma czoło tym hordom. W monasterze Ritti sami zakonnicy zwerbowali bandę gerylasów, pod wodzą niejakiego Zlatan, która dokazuje cudów. Bulgarya jest w pełném powstaniu.

GRECYA. Gazeta Triestska daje nowiny z Aten z dnia 21 Kwietnia. — Przybyły tam jedna fregata austryacka i jedna korwetta pruska. — Konsulowie tureccy, którzy nie są poddanemi greckiemi, będą musieli wyjechać. — Powstanie greckie szerzy się na wsze strony; cała południowa Tessalija jest pod bronią; Hassan-pasza pobity został przez Grivasa pod Metzowo. (*J. de S.-P.*)

Позволяется печатать. 22 Апрѣля 1854 года. *Ценсоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.